

030026821

štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1925.

Leto XLII.

KMETOVOALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina:

Rodovitost naših njiv. — Posetev njivskih travnikov. — Virtemberško gnojišče. — Žalosten pojav pri naši živinoreji. — O ustanovitvi in delovanju živinorejske zadruga v Predosljih. — Zasajamo sadno drevje. — Za napredek živinoreje. — Vprašanje in odgovori. — Dopisi. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Rodovitost naših njiv.

Danes nam je gledati vsebolj na dobro rodovitost zemlje kakor v preteklih časih, zlasti ker vemo, da se rodovitost ne ravna samo po njenih naravnih svojstvih, ampak predvsem tudi po tem, kako umemo zemljo obdelovati in gnojiti. Treba je pospeševati njeno rodovitost pa tudi zaraditega, ker smo tega bolj potrebni kakor so bili naši predniki. Danes nam ne sme biti vseeno, ali pridelamo na 1 ha 10 q pšenice ali pa 15 q in več. Povsod nam je gledati na to, da se dvigne rodovitost zemlje in da se naši pridelki tudi na ta način pomnože.

Naša zemlja se da še povsod izboljšati v svoji prirodni rodovitosti. In dvignili jo bomo, če jo bomo bolj skrbno obdelovali in bolj gnojili, kakor smo jo doslej.

Vo mnogih krajih izgleda naša zemlja še tako malo udelana in še tako surova kakor pred stoletjem. Taka je, kakor bi jo začeli šele sedaj gnojiti in obdelavati, in vendar jo obdelujemo in gnojimo že odnekaj. Posebno lahko se to opazuje po krajih, kjer imamo težko zemljo in kjer se njive še vobče bolj površno obdelujejo in gnoje. Tam se na zemlji prav nič ne pozna, da jo že toliko časa obdelujemo. Vse to pa prihaja odtod, ker se izvaja vse obdelovanje in gnojenje le za silo in za potrebo. Da je treba zemljo obenem tudi izboljšavati, na to se je dosedaj premalo mislilo, in vendar mora biti tudi to naša naloga.

Ni zadosti, da zemljo samo toliko zrahljamo, da seme lahko kali in da se rastlinske korenine v njej lahko razvijajo, kakor so delali naši predniki, am-

pak treba je, da zemljo v njeni rodovitosti pospešujemo. To pa dosežemo z **dobrim** obdelovanjem in **dobrim** gnojenjem. Veliko se da doseči z bolj skrbnim obdelovanjem in boljšim orodjem, veliko in največ pa z dobrim in močnim gnojenjem.

Za uspešno obdelovanje je treba **dobrega orodja** in **pravočasnega** dela, posebno na **težki** zemlji, za uspešno gnojenje pa potrebujemo **dobrega** in **tečnega** gnoja in **zadostnih množin**. Pri nas pa manjka obojega. Pri nas se vse le **za silo opravi, za silo obdela in za silo gnoji**. Zato so pa tudi naši pridelki pomanjkljivi, zemlja sama pa slejkoprej premalo udelana in premalo ugnojena.

Dosedaj smo njivsko zemljo le za **potrebo vzdrževali** v njeni rodovitosti, zanaprej jo moramo pa **siliti k večji rodovitosti**. To bomo dosegli z močnim obdelovanjem in gnojenjem. Njivska zemlja naj postane bolj živa delavnica in zakladnica za rastlinsko življenje in za kmetijske pridelke, kakor je bila doslej.

Posetev njivskih travnikov.

Njivski travniki ležijo sredi med njivami in so lahko **začasni** ali pa **tudi stalni**. Tam, kjer je menjalno kolobarjenje s travniki in njivami dogna, tam imajo **časne** ali **menjalne travnike**, ki se čez nekaj let zopet preorjejo (ornice) in obdelajo za njive.

V njivskih legah pa lahko napravljamo tudi **stalne travnike**. Če nam kaže eno ali drugo njivo obrniti za travnik, najsiho, da nam je preveč od rok ali da imamo sploh preveč njiv za obdelovanje ali pa da

je njena lega bolj pripravna za travnik, v tem primeru je večno prav, da si ustvarimo dotični travnik **s pomočjo posetve pripravnih trav in detelj.**

Taki travnikov ni delati iz starih deteljišč, kakor se to se tu in tam izvaja, ampak take travnike je treba nanovo zasejati s primerno mesanico travnega in deteljnega semena. Da bo uspeh take posetve kolikor mogoče popoln, se je pa ravnati po sledečih vodilih:

1. Predvsem je skrbeti, da je dotična njiva zadostno **ugnojena, dobro obdelana in zrahljana.** Na slabo obdelano, preveč surovo in pusto zemljo ni sejati trav in detelj. Je škoda za seme.

2. Zagotoviti si moramo **zanesljivo dobro travno in deteljno seme** in v taki sestavi in raznovrstnosti, ki bo odgovarjala namenu posetve kakor tudi kakovosti zemlje in njene lege. Treba je tudi zadostne količine takega semena, da bo bodoca ruša dosti gosta.

3. Važno je, da je posetev travnega in deteljnega semena kolikor mogoče **enakomerna**, da se raznovrstna trava po vsem prostoru enakomerno razdeli in ravnotako tudi detelja. V nasprotnem primeru se zgodi, da je mestoma polno detelje, mestoma pa nič, itd.

4. Travna in deteljna semena kaže sejati med **zeleni oves kot zaščitno rastlino.** Oves naj mlado setev senči in varuje pred neugodnimi vplivi vremena in plevela. Oves moramo pa pokositi za zeleno klajo, ko začne iti v latje, da pozneje ne duši in ne kvari mlade travne ruše.

5. Največjega pomena je slednjč to, da raztrošeno travno seme le toliko zagrnamo z zemljo, da lahko izkali. To je posebno važno pri drobnih travnih semenih. Zadosti je, da jih pri vrhu **zamešamo in pritisnemo na tla.** Vsako globokejše zagrinjanje je lahko pogubno. Tako drobna semena morajo ostati pri vrhu.

Pri nas se greši še v enem in drugem pogledu in ni nič čudnega, če niso uspehi tako povoljni, kakor jih želimo imeti.

R.

Virtemberško gnojišče.

Lep zgled dobrega gnojišča in pravnega ravnanja z gnojem nam daje Virtemberško gnojišče, kakor ga vidimo na podobi 1. in 2. Pri tem gnojišču je uveljavljenih dvoje važnih načel glede pravilnejšega ravnanja z gnojem.

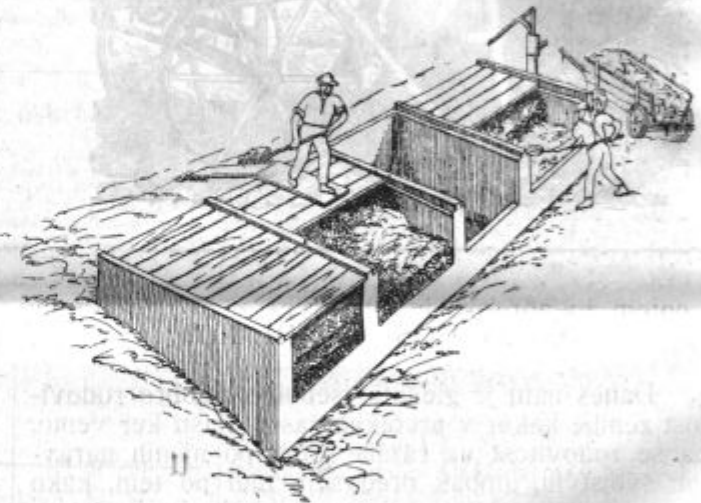
Prvič je gnoj zavarovan pred neugodnimi vplivi vremena sploh, in sicer pred vplivom dežja, pripekajočega solnca, vetra in mraza, kar izdatno pripomore, da se gnoj bolj ugodno razkrajja in da nemoteno zori. Gnojišče obstoji v ta namen iz betonirane gnojne jame in je pokrito z lesenimi plohi, tako da je gnoj od vseh strani zavarovan pred zunanji vplivi. Take gnojne jame vidimo pri nas po mestnih dvoriščih, kjer jih rabijo za smeti in za gnoj, samo da navadno niso obdane s prizidkom. Tudi greznice za straniščni gnoj in naše gnojnične jame se delajo na ta način.

Drugič se pa pri tem gnojišču prideluje ves gnoj v **več predalih** in je zaraditega vsa gnojna jama razdeljena v več delov, tako da se gnoj, ločen po starosti, godi in razkrajja v teh jamah. Pridejana podoba nam kaže tako gnojišče s štirimi predali, kakor jih rabijo na boljših posestvih. Ko je ena jama

polna, se začne polniti druga in potem po vrsti tretja in četrta. Na ta način dobivamo za gnojenje enakomerno predelan gnoj, ki je po svoji sestavi in zrelosti enake vrednosti, ne pa tako različen, goden, napol surov in čisto surov, kakor ga trosimo po naših njivah in iz naših gnojnih kupov. Pri Virtemberškem gnojišču se jemlje gnoj iz polnih jam, kjer je že dozorel in je goden za rabo.

Pod. 1. Virtemberško gnojišče. Lega gnojišča pred hlevom.

Pod. 2. Virtemberško gnojišče s 4 predali in s pogledom, kako se ti predali polnijo in kako se dozorel in goden gnoj naklada. Ena jama je izpraznjena, ena polna, ena se polni in zadnja pa izpraznjuje.

Dno teh jam visi proti spodnjem koncu, kjer je umeščena gnojnična jama s pumpo. Na ravnih tleh ima Virtemberško gnojišče obzidek, da je zavarovano pred odtokanjem gnojnice in pred dotokanjem dežnice. Pri nagnjenih tleh je spodnja stran gnojišča le toliko obzidana, da se gnoj lahko vunkaj jemlje in naklada.

Žalosten pojav pri naši živinoreji.

Če opazujemo v zadnjem času razne sejme, posebno na Dolenjskem, vidimo, da preplavljajo te kraje **hrvaške buše.** Ta živina, ki nima prav nič zlahtnega na sebi in ima nizko ceno, daje našim prekupčevalcem priliko k trenutnemu zaslužku.

Ta živina, največkrat krave, se v Karlovcu po nizki ceni nakupijo, in ker pridejo iz slabih razmer v primeroma boljše kraje, si nekoliko opomorejo in potem zopet naprej prodajo. Najbolje gredo izpod rok visoko breje krave. Tukaj se kaže dvojen dobiček, pri teletu in pri molži. Na vprašanje, zakaj

kmetje tako močno prekupčujejo, dobimo odgovor: za veliko kravo nimam denarja in mi tudi preveč požre, zato imam rajši malo kravico; pri njej profitiram, in če mi več ne molze, jo naprej prodam. Taka kupčija pa, ki se opira na varanje, povzroča potem polno raznih tožb in prepиров. Vsak pameten kmetovalec in živinorejec mora uvideti, da z rejo take slabe živine ne pridemo naprej. Če bomo te buše jemali še naprej za plemo, nam bo vsa reja nazadovala, namesto da bi napredovala.

Da se lastnosti staršev prenašajo na potomstvo, to nam je dobro znano. Ako so krave glede telesnih oblik in svoje mlečnosti slabe, ne moremo pričakovati dobrega potomstva. Zato svetujem vsem za napredek vnetim kmetovalcem: ne kupujte zanikarnih krav, ne prekupčujte preveč, ker s tem izgubite veliko časa in si kvarite zdravje. Če enkrat nekaj zaslužite, zato pa **dvakrat** izgubite. Na vse zadnje res vidimo, da še noben prekupčevalec ni obogatel. Dobra krava, če nas tudi več stane, da le več užitka. Ako pa ž njo dobro ravnamo, jo dobro krmimo, dobro molzemo, nam bo dajala vsako leto več mleka. Marsikatera krava ima v sebi skrite sposobnosti za boljšo mlečnost in boljši užitek, ki se šele pozneje ob dobri reji v polni luči pokaže. Pri nas moramo kravjerejo ustaliti, moramo krave tako dolgo imeti za plemo in za molžo, dokler nam vsled starosti ne opešajo. Šele potem, ko smo si priredili doma potreben zarod dobrih mlečnih krav, šele potem odprodamo kravo naprej. Živinoreja zahteva, da kontroliramo mlečnost in krmljenje. Na ta način pridemo z odbiranjem sčasoma do živine, ki bo veliko molzla. Kako naj se pa pri nas vrši kontrola o mlečnosti krav, če imamo vsak mesec drugo kravo? Ali so potem živinorejske in mlekarske zadruge sploh mogoče? Nikakor ne! Dokler ne odpravimo svojih najslabših razvad, tako dolgo ne bo naša živinoreja napredovala.

Fr. Malásek.

O ustanovitvi in delovanju živinorejske zadruge v Predosljih.

(Piše I. Hladnik, Kranj.)

Živinorejska zadruga, ustanovljena leta 1911., je nabavila takrat 5 plemenjakov za združni okoliš. Med vojno je pa zadruga likvidirala, kakor mnogo drugih takih zadrug.

Dočim je **mlekarska zadruga** v Predosljih napredovala, je živinoreja nazadovala. Namesto petih plemenjakov je bil nazadnje v vsem okolišu mlekarske zadruge le še **en sam plemenjak**. Mleko je imelo lepo ceno in se je zelo lahko prodalo, reja plemenjakov se pa ni izplačala zaradi prenizke skočnine. Posledice so se kmalu pokazale v jalovosti krav, ki je nastopila v velikem številu, kar je zelo neugodno vplivalo tudi na vse delovanje mlekarske zadruge kakortudi na dohodke vseh prizadetih gospodarjev.

Vsi poklicani člani mlekarske zadruge in kmetijske podružnice so se v tem neugodnem položaju končno zavzeli, da se pokliče **živinorejsko zadrugo** zopet v življenje. Izvolili so 7. majnika 1922. **pripravljalni odbor**, ki se je vrgel z vso agilnostjo na delo.

Prvo delo pripravljalnega odbora je bilo **nakup plemenjakov**. Zgodilo se je to s pomočjo požrtvovalnih posestnikov, ki so plemenjake prevzeli. Na-

kup sam sta pa podprli domača mlekarna in Kmetijska družba. Koncem leta je bilo zopet 5 licenciranih in premovanih bikov v okolišu.

Pripravljalni odbor je pripravil tudi vse potrebno (pravila in dr.) za sklicanje ustanovnega občnega zbora. Dne 24. decembra 1922. je bila živinorejska zadruga na tem občnem zboru ustanovljena.

Ker je že pripravljani odbor s svojim smotrenim in agilnim delom prebil led in določil tudi smer bodočega dela, je šlo delo hitro naprej. Prvo delo novega načelstva je bilo **nabiranje članov**. Takoj ob ustanovitvi je pristopilo **25 članov**, med letom pa še **22**.

Načelstvo je določilo **5 Din** kot pristopnino in **50 Din** kot delež. Načelstvo je določilo tudi skočnino, in sicer: za nečlane 15 Din, za člane pa 10 Din za vsak skok. Meseca februarja se je vpeljalo tudi **rodovnik**. Rodovna komisija je šla od hleva do hleva ter prevzela v rodovnik **5 plemenjakov in 39 krav**. Načelstvo je dalje določilo, da so krave, vpisane v rodovniku, **skočnine proste**, da pa plača posestnik za **vpis v rodovnik pa 7.50 Din od vsake krave**.

Načelstvo je za svoje člane tudi nabavilo 2 prvovrstna merjasca in skuša s tem zboljšati vso svinjerejo. Da more zadruga vršiti svoje podrobno delo z uspehom, je nastavilo načelstvo v vsaki vasi po **enega zaupnika**, ki tvori potrebno vez med načelstvom in voditeljem rodovnika na eni in med člani na drugi strani.

Izkušnje so pokazale ne samo pri nas, ampak tudi drugod, n. pr. v Švici, da ne deluje nobena živinorejska zadruga točno brez dobrih in zanesljivih zaupnikov: kajti le potom teh je nalažje dobiti potrebne podatke od posameznih živali za vpisovanje v rodovnik.

Zaupniki vrše svojo nalogo na sledeči način:

Vsak zaupnik ima svoj določen okoliš in vodi svoj **zaupniški dnevnik**. Vsako četrtletje jih voditelj rodovnika skliče na skupno sejo, pri kateri morajo poročati o vseh dogodkih, ki se tičejo krav, ki so vpisane v rodovnik. Te podatke dobijo in nabirajo pri posameznih članih svojega okoliša. Zadrugniki pomagajo pa tudi sicer pri združnem delu, pri razstavah, itd.

Načelstvo si je take zaupnike samo vzgojilo in jih točno poučilo o potrebnem delu. Za zaupnike služijo najbolje kmečki mladeniči, ki imajo zmisel za skupno delo in potrebno zaupanje ljudstva. Na ta način je delo zadruge točno in zanesljivo, obenem pa vsposablja kmečki naraščaj za združno delo.

Zadruga je za vzgojo svojih članov priredila meseca marca 1923. 4-dnevni **združni živinorejski tečaj**, ki je prav dobro uspel.

Dne 27. majnika je priredila s člani gospodarski izlet v kamniški okraj, kjer so si ogledali nekatere boljše hleve in gospodarske naprave.

Za jesen je bilo določeno prvo rodovno premovanje, ki je pa izostalo zaradi izbruha slinovke.

Kako marljivo je zadruga delovala v prvem letu, se vidi iz sledečega: Načelstvo je imelo 11 rednih in 2 izredni seji, rodovna komisija 2 seji in 3 seje z zaupniki.

Zaupniki so pogosto prisostvovali tudi rednim mesečnim sejam načelstva.

Prvi občni zbor se je vršil 17. febr. 1924., na katerem je dalo načelstvo račun o svojem delovanju.

Ta občni zbor je dal nadaljnje smernice za delovanje Zadruga. Določil je tudi skočnine, in sicer takole: 1. Krave, vpisane v rodovnik, so skočnine proste. 2. Za krave članov je plačati za vsak skok po 10 Din. 3. Za krave nečlanov je plačati za vsak skok po 20 Din. 4. Za krave izven občine je plačati 25 Din za vsak skok.

Skočnina za merjasce se je določila:

1. člani plačujejo od vsakega skoka po 20 Din,
2. nečlani plačujejo od vsakega skoka po 25 Din in 3. za svinje izven občine je plačati od vsakega skoka po 30 Din.

S tem se je zadostilo interesom vseh, ki redijo plemenjake, pa tudi interesom živinorejce.

Občni zbor je tudi določil gospodarski izlet članov, ki se je izvršil meseca junija zopet v kamniški okraj. Udeležniki so si ogledali hleve in gospodarske naprave v Komendi, pašnik, gospodarske stroje ter hlev gosp. Hočevarja v Žejah, več modernih malih hlevov na Homcu in Šmarci, Gospodarsko zadružno v Kamniku, delo z motornim plugom v Valahu itd. Taki gospodarski izleti so zelo priporočljivi, ker vidijo člani marsikaj spodbudnega, kar si lahko potem doma sami uredijo. Zadruga ima namen redno vsako leto prirejati take zlete.

Občni zbor je slednjič tudi določil, da se rodovno premovanje vrši v jeseni, ker je v prejšnjem letu odpadlo zaradi slinovke. (Konec sledi.)

Zasajajmo sadno drevje.

Piše B. Skalicky, Grm.

I. Naprava sadovnjakov.

Povsod v naši domovini se da z večjim ali manjšim uspehom gojiti sadno drevje, ki nam poleg drugih koristi prinaša lahko lep dohodek.

Razen močvirja in skalovja je vsaka zemlja pripravna za sadno drevo, treba se je le ravnati po tem, kakšne zahteve stavijo posamezne sadne vrste na zemljo, lego in podnebje. Ako se za kako sadno vrsto izbere neprikladen prostor ali neprikladna zemlja, je neuspeh gotov.

Kjer je lega zaprta proti mrzlim vetrovom, zemlja globoka, rodovitna in topla, in ne pretežka, se da z uspehom gojiti najboljše namizno sadje, v slabših zemljah gojimo lahko drevje, ki daje gospodarsko sadje, in še v najslabših zemljah se dajo gojiti vsaj sadni divjaki, predvsem hruške in jabolane. Njih sadje nam daje lahko mošt in pečke za setev, ki se potrebujejo v drevesničarstvu. Letos se je na pr. kilogram takih pečk prodajal po 25 do 30 Din in tudi dražje.

Najbolje uspeva sadno drevje v obdelani zemlji (oranic), kjer daje tudi najboljše in najzanesljivejše pridelke, kajti take zemlje so zračne, gnojne in vsebujejo tudi dovolj vlage, vse to pa drevju zelo prija. V neobdelani zemlji je treba drevje obštihavati in gnojiti, če hočemo, da nam dobro uspeva in rodi.

Preden zasadimo sadovnjak, moramo najprej dobro pregledati, kakšna je zemlja, to je kakšna je njena zgornja (orna) plast in kakšna spodnja plast.

V to svrhu izkopamo na raznih mestih 60 do 80 cm globoke jame, da vidimo, ali je zgornja plast, to je plast zgornje, rodovitne zemlje dovolj (vsaj 20 do 25 cm) globoka in ali je spodnja prepusta ali

mokra, pusta ali rodovitna itd., ker je od tega odvisen izbor sadne vrste, ki jo bomo zasadili.

Jablana uspeva v vsaki zemlji, samo da vsebuje dovolj redilnih snovi, zlasti dobro pa uspeva v globokih in dovolj apnenih (lapornatih) zemljah, z zmerno prepustno spodnjo plastjo. V mokri zemlji ne uspeva, napada jo rak in se kmalu posuši; tudi na sušnih tleh ni prostor za jablano in je škoda stroškov s saditvijo.

Hruške uspevajo tudi v slabši zemlji, kjer že jabolane ne rasto, samo da je zemlja dovolj globoka in ne preveč pusta.

V slabših zemljah gojimo seveda le tepke in druge moštнице, katerih sad rabimo za napravo sadjevca. Fine, namizne hruške zahtevajo pa globoko, rodovito, toplo in zmerno vlažno zemljo in se dajo gojiti pri nas le v zaprtih legah.

Češplje in slive prenesejo izmed vseh sadnih vrst največ vlage, zato so pripravne zlasti za saditev po nižavah. Zadovoljujejo se z vsako zemljo, samo da ni presuha; najbolje uspevajo in najlepše sadje dajejo seveda v rodoviti in globoki zemlji.

Črešnje in višnje so pripravne za visoke, solnčne lege in suhe kamenite, lapornate ali gruščaste zemlje. V nižavah in rodovitih zemljah ne uspevajo dobro, rastejo preveč bujno in ne rodijo, les ne dozoreva in v cvetju trpijo vsled poznih mrazov.

Laški oreh ljubi solnčna mesta v višjih legah s toplo in suho zemljo, posebno tako, ki je nastala z razpadanjem kamenja ali laporja, raste pa tudi v težji, ilovnati zemlji, kakor tudi v kamenitih in gruščastih zemljah. Stalne vlage ne prenese, v nizkih ravninah in vlažnih zemljah rad pozebe.

Pri **napravi sadovnjakov** si moramo zapomniti sledeča glavna pravila:

1. Sadimo le malo vrst, in sicer takega sadja, ki ima vsled svojih dobrih lastnosti (debelih plodov, dobrega okusa, lepe, žive barve, trajnosti itd.) dobro **trgovsko vrednost**. Veliko dobrega sadja, po možnosti le ene vrste ali le malo vrst gojiti, je največjega pomena za razpečavanje sadja in za procvit sadjarstva.

2. Ako sadimo drevje na njivah ozir. med njivami, moramo izbirati sorte, katerih veje rastejo kvišku, ne pa take, ki imajo viseče ali razprostrte veje, ker to obtežuje obdelovanje zemlje.

Tudi ob cestah ne smemo saditi vrst z visečimi vejami, pač pa to lahko storimo na vrtovih in travnikih ali pašnikih, kjer med drevjem samo kosimo ali nasemo, pa še tu je treba, da ima drevo dovolj visoko deblo, to je od 1.80 do 2.20 m.

Med njivami sadimo vedno take sadne vrste, ki dozorevajo pozno, to je šele potem, ko so poljski pridelki že spravljani, da jih pri obiranju sadja ne poškodujemo. Ob cestah in potih sadimo prav pozno, trdo in manj mikavo sadje, da se obvarujemo tatvin.

3. Sadno drevje, ki ga sadimo, mora biti glede vrst zanesljivo in soloh prvovrstno. Zato kupujmo drevje le od zanesljivih drevesničarjev.

Drevo, ki ga hočemo posaditi, mora biti močno in zdravo, ne pa že starikavo, torej bolje z enoletno kakor z večletno krono. Deblo naj ne bo navadno nad 1.80 m visoko, nižje drevje hitreje raste in prej rodi, kakor preveč visoko. Le izjemoma sadimo drevje z višjimi debli.

4. Drevje naj se po možnosti sadi vedno v tako, ali vsaj ne slabšo zemljo, kakor je rastle v drevesnici. Drevje, ki je rastle na zračnem prostoru in se je v drevesnici dovolj utrdilo, je boljše, kakor drevje, ki se je v drevesnici omehkužilo. Bolje je vzeti drevje iz težje zemlje, ker to drevje uspeva tudi v lažjih, peščenih zemljah, nasprotno pa v lahkih zemljah vzgojeno drevje v težki zemlji rado ne uspeva.

Vrste volimo po možnosti istočasno zoreče, ozir. vsaj ne mešajmo rane vrste s poznimi, ker se večja množina enotnega sadja vedno lažje speča.

5. Drevje lahko sadimo na jesen ali spomladi. Jesenska saditev se priporoča v lahki, topli, sušni zemlji, v težki zemlji je boljše saditi drevje spomladi.

Jame pripravimo dosti preje, da se zemlja pod vplivom vlage in mraza (oz. toplote) razkroji. Jame izkopajmo rajše širje (1 do 1.50 m) kot globoke (60 do 70 cm), čim slabša je zemlja tem večje naj bodo jame.

6. Razdalje, v katerem naj drevje sadimo bodi pri jablanah in hruškah 8 do 10 m, pri orehih 10 do 12 m, slive in češplje sadimo na 5 do 6 m. V mešanih nasadih sadimo jabolane oz. hruške na 10 do 12 m, vmes pa po eno slivo ali češpljo med dve jablani, ozir. hruški.

Za napredek živinoreje.

Poziv živinorejcem radovljiškega okraja!

Okrajna živinorejska odbora za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora potrebuje v svrhu preskrbe odborovih plemenskih postaj okrog 35 lepih plemenskih bikcev gorenjske pasme, starih po tri mesece. Ti bikci morajo izhajati od zanesljivo dobrih molznic, ki nimajo telesnih napak, in od dobrih bikov. Isti morajo sesati pri kravi najmanj polnih sedem tednov, a odstavljanje od mleka se mora vršiti polagoma do konca 12. tedna starosti. Podrobnosti vzreje teh telet so razvidne spodaj iz dodanega navodila.

Tako odbrane in pravilno odstavljene bikce, stare tri mesece, odkupujeta imenovana živinorejska odbora ter plačata do 50% nad tržno mesarsko ceno dotičnega kraja. Pri tem se je ravnati sledeče:

I. Kadar stori komu dobra, brezhibna molznica lepega bikca in je posestnik pripravljen, vzrediti žival za živinorejski odbor, naj to takoj sporoči z dopisnico na „Tajništvo okrajnih živinorejskih odborov, okrajni ekonom, Radovljica“, da bodo mogli zastopniki odbora žival pravočasno ogledati in dogovoriti vse potrebno.

II. Vsi tisti živinorejci, ki so pripravljene prevzeti take bikce v nadaljnjo rejo, se vabijo, da to sporočijo z dopisnico čimprej omenjenemu tajništvu v Radovljici. Pogoji za prevzem teh bikcev so v poglavitem sledeči:

1. Polovico nakupnih stroškov za bika nosi okrajni živinorejski odbor, a drugo polovico prevzemnik. Ako doseže pri licencovanju vsaj 25 enot ocene, izplača odbor rejcu naknadno še 10% (odstotkov) od celotne nakupne cene, v odgovarjajoči valutni vrednosti dinarja. Pri nižjem številu enot kakor 25, se rejcu ta naknadna nagrada ne prizna.

Nadalje izplača odbor rejcu, kadar bo bik star 2½ leta in ako bo zadovoljivih životnih oblik in do-

bre plemenske sposobnosti, kot naknadno nagrado 20 odstotkov od prvotnega celotnega nakupnega zneska na podlagi točasne valutne vrednosti dinarja.

2. Vsa prireja, vse druge izredne morebitne podpore in premije, kakor tudi skočnina, so last rejca.

3. Rejec se zavezuje, držati bika do starosti triinpol leta za splošno plemensko uporabo, nakar preide isti v polno last rejca.

III. Tisti posestniki pa, ki sami doma vzredijo odbranega bikca v zmislu spodnjega navodila in ki so pripravljene živali sami doma rediti do starosti 3½ leta, naj to takoj po otelevi krave sporoče imenovanemu tajništvu v Radovljici. Za te posestnike veljajo enaki pogoji, kakor za prevzemnike tujih bikcev, a na ta način, da se bika, ko je star tri mesece, po zastopnikih živinorejskih odborov ceni z do 50 odstotki poviška nad tržno mesarsko ceno in dobi lastnik polovico cenjene vsote kot podporo. Glede naknadnega izplačila 10 in 20 odstotkov od cenilne vsote, veljajo enako, kakor pri drugih prevzemnikih, tudi vse druge določbe.

Živinorejci, odprite oči! Izkoristite lepo priliko, ker s tem obenem bistveno pripomorete k zbolšanju domače govedoreje.

NAVODILO

za vzrejo tri mesece starih bikcev gorenjske pasme za plemenske postaje okr. živinor. odborov s. o. Radovljica in Kranjska gora.

I. Bicec mora neprikrajšano, v polni meri sesati najmanj celih sedem tednov, a odstavljanje od mleka se vrši polagoma, in sicer od začetka osmega tedna do konca dvanajstega tedna starosti.

Teletu naj se začne pokladati drobno in fino seno v prav malih količinah že v četrtem tednu in sicer zato, da se tele pravočasno privadi sena, preden ga začnemo odstavljati.

II. Kakor hitro se tele ob koncu 7. tedna odstavi od popolnega sesanja, se začne napajanje teleta z mlekom (in sicer še s toplim mlekom takoj po molži). To napajanje se izvršuje lahko s steklenico, ampak previdno (tako, da ne zaide nič mleka v sapnik) — ali pa z napajalnikom, ali — kar je še najbolj praktično — tako, da tele „na roki“ sesa iz male posode (škafiča) in s pomočjo prsta kot seska.

V osmem tednu starosti mora dobiti bicec z napajanjem še najmanj 5 do 6 litrov mleka na dan. Nato dobiva do konca 12. tedna stopoma vsak teden po en liter mleka manj; v 9. tednu ga dobi že samo 4—5 litrov, v 10. tednu le 3—4 litre, v 11. tednu 2 do 3 litre in skozi ves dvanajsti teden še 1—2 litra mleka na dan. Koncem 12. tedna se neha z napajanjem mleka.

III. Od začetka osmega tedna dalje se poklada teletu poleg najboljšega sena, kateremu se je žival že prej privadila, še suh ovšen zdrob, a le ob pomanjkanju ovsu se poklada na mestu istega pšenične otrobi. Najboljše pa, da dobi tele polovico ovsu in polovico otrobi skupaj zmešano, ker mu gre ta mešanica bolj v slast, in tudi bolj zaleže kakor sam

oves ali same otrobi. Slame ne sme dobivati tele prav nič. Seno bo najbolj zaleglo, ako pokladamo celega, nerezanega, ker ga žival tako bolje izgrize in oslini, vsled tega tudi bolje prebavi in izkoristi. Le, ako tele (kar se pa redko dogaja) nikakor ne mara žreti samega ovsu oziroma otrobov, naj se seno zreže in zmeša z ovsenimi zdrobom, oziroma z mešanico ovsu in otrobov. A močiti te rezanice ne smemo.

To klajo (ovsen zdrob, otrobi, seno) moramo od osmega do 12. tedna polagoma povečati v kolikor zmanjšujemo napajanje z mlekom. Tako n. pr. začnemo z 1½ do 2 litra ovsu na dan ter pridemo v 12. tednu na 3—4 litre dnevno.

Na opisani način se v okviru gospodarskih razmer našega živinorejca stori in doseže vsaj nekaj za pravilno vzrejo naraščaja plemenjakov. Teleta ob končanem odstavljenju ne izgubijo mnogo na živi teži ter se pozneje čvrsto razvijajo.

V 13. tednu prevzame tako rejenega bikca okrajni živinorejski odbor, ako žival v glavnih ozirih odgovarja; in žival bo odgovarjala, ako se je lastnik natančno držal tega navodila, ki je bistven del dogovora z lastnikom.

Tajništvo okrajnih živinorejskih odborov, okrajni ekonom, Radovljica.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska in druga vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko društvo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovarja se edinole na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom; brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki pridejo pravočasno pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takoj želi pismenega odgovora na svoje vprašanje, mora priložiti 2 dinarja za stroške. Odgovori na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarski, zlasti pravni, morejo biti seveda le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 1. Kdaj je bolje poravnati krtine pozimi ali spomladi in kakšne prednosti ima eno ali druge ravnanje? Isto vprašam tudi glede mravljišč. (Št. A. v S.)

Odgovor: Krtine poravnamo navadno spomladi, ko obdelamo svoje travnike. V ostalem je pa seveda bolje, če jih poravnamo pred zimo. Tako ne duše spodaj ležeče trave in zemlja še bolje prezebe. Če je čas tako ugoden, kakor je v tekoči zimi, se na vsak način priporoča jesensko razgrinjanje krtin. Kar krt narije do zgodnje spomladi, je treba seveda še spomladi pobranati. Mravljišča kaže na vsak način jeseni razkopati, da jih pomaga zima pokončati.

Vprašanje 2. Imam njivo s trdo peščeno zemljo v solnčni legi, katero nameravam zasejati s travnim semenom, da dobim travnik. Katere vrste trav naj posejem in kako naj pripravim tla za setev? — Katere vrste trav naj sejem na drugo njivo, kjer hočem napraviti tudi travnik, in kjer je zemlja lahka, bolj ilovnata, tako imenovana šumska zemlja? (F. Št. v V.)

Odgovor: Da Vam na Vaše prvo vprašanje prav odgovorimo, potrebujemo še podatkov, kaj ste v zadnjih letih pridelovali na ti njivi in kako ste jo gnojili. Kaj je bil zadnji pridelok in kako gnojen? Tudi glede druge njive potrebujemo podatkov o zadnjih pridelkih in gnojenju. Pošljite nam tudi nekoliko ene in druge zemlje na ogled, ker je Vaš popis premalo točen.

R.

Vprašanje 3. Iz gnojnične jame sem razpeljal gnojnico na njivo k pesi in koruzi. Morda jo je bolje uporabiti za kako drugo rastlino. Kdaj je najprimerneje gnojiti z njo, jeseni ali spomladi? **Kako gnojim z gnojnico?** (I. B. v R.)

Odgovor: Gnojnica je izvrstno gnojilo, ker ima rastlinske hranilne snovi že raztopljene. Gnojnica vsebuje predvsem precejšnjo množino dušika in pa kalija. Vsled tega se ta gnoj posebno dobro obnese pri koruzi in pesi. Učinkuje pa pri vsaki rastlini. Posebno hvaležna je na travnikih in sadnih vrtovih. Z gnojnico se gnoji lahko vsak čas, najuspešneje seveda jeseni in spomladi.

Vprašanje 4. Jeseni sem preoral pašnik, na katerem je rasla slaba trava. Svet je bolj ilovnat. Želel bi ta svet posejati s tako rastlino, da bi se mi delo izplačalo. S čim naj zasejem preoran pašnik? (I. P. v R.)

Odgovor: Preoran ilovnat pašnik ni posebno rodovit, ker v njem se nahajajoče rastlinske snovi niso se še dovolj razkrojile in potom zraka pripravile kot hrana za rastline. Na tako ledino je najbolje posejati oves. Bolje bi storili, če bi ta pašnik pred oranjem pognojili s hlevskim gnojem. V tem slučaju bi lahko sadili krompir ali pa turšico. Z okopavanjem bi najbolje zatrl plevel, ki bi pognal iz tal. Podorana ruša bi bolje segnila, zemlja sama pa dobro vgnojila.

DOPISI.

Iz Žužemberka. Kmetijski tečaj. Pri kmetijski podružnici v Žužemberku se je vršil od 30. novembra do 9. decembra desetdnevni kmetijski tečaj za podružnične člane. Udeležili so se ga v prav povoljnem številu člani pa tudi nečlani, tako da je bil obisk v vsakem pogledu prav zadovoljiv. Na tečaju sta poučevala gg. okrajni ekonom Kafol iz Novega mesta in mlekarški instruktor Pevc iz Radovljice. Predavatelja sta vzela vso najpotrebnejšo stvarno iz kmetijstva: iz poljedelstva, živinoreje in mlekarstva, prasičereje in perutninarstva, in dosegla lepe uspehe, za kar jim je tukajšno ljudstvo prav hvaležno. Tečaja so se udeležile tudi gospodinje in dekleta, ki so odnesla mnogo bodrilnih naukov zlasti iz mlekarstva, prasičereje in perutninarstva. Upati je, da pridemo do tem tečaju tudi v Žužemberku do mlekarške zadruge. Kmetijska podružnica želi prirediti tudi prihodnje leto tak tečaj.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Državna kmetijska šola na Grmu je letos tako močno obiskana, kakor še nikoli doslej. Šola obiskuje 61 učencev, ki so vsi internisti. Nekaj učencev se je moralo vsled pomanjkanja prostorov še odkloniti. Učenci so deloma državni (27), deloma privatni (34). Prvi se šolajo na zavodu popolnoma brezplačno, drugi pa proti nizki oskrbnini (75 Din mesečno). Celoletni oddelek obiskuje 31 učencev, prvi zimski oddelek 14 in drugi zimski 16 učencev v starosti od 15 do 24 let. Od skupnega števila 61 učencev odpade na Gorenjsko 21, na Dolenjsko 15, na Notranjsko 13, na Štajersko 6, na Prekmurje 1, na Primorsko 2, na Koroško 1, na Istro 1 in na Hrvaško 1 učenec. Po narodnosti je 59 učencev Slovencev in 2 Hrvata, po veri 60 katoličanov in 1 evangelik, po državljanstvu je eden avstrijski državljani, 5 italijanskih in ostali so jugoslovanski-državljeni. Razmeroma najmanj je Dolenjcev in je najslabše zastopano krško glavarstvo (z enim samim učencem.) Na šoli poučuje sedaj poleg ravnatelja 5 stalnih strokovnih učiteljev, 1 učitelj za splošne predmete in 3 honorarni učitelji. Šola se prav lepo razvija in ima posebno lepo razvito živinorejo. Žalostno je, da se bori zavod z velikimi

težkočami vsled nezadostnih kreditov in mu preti nevarnost, da se bo moral med letom zatvoriti. Vkljub opetovanim, utemeljenim prošnjam ravnateljstva zavzema finančno ministrstvo vedno le odklonilno stališče glede povišanja potrebnih sredstev. Vedno in vedno čitamo o novoustanovljenih kmetijskih šolah, stare, dobro upeljane učne zavode se pa pustijo propadati. Čuden sistem, ki ga gotovo noben pameten človek ne razume!

Kmetijska šola v Št. Jurju ob juž. žel. šteje letos 33 učenec. Novo šolsko leto je pričelo 10. novembra 1924. Izmed učencev jih je 25 iz mariborske oblasti, 4 iz ljubljanske oblasti. 1 z Goriškega in 3 iz Istre. L. 1924. je dovršilo šolo 18 učenec, vsi s Štajerskega.

Kmetijski tečaji so se izvršili dosedaj v Braslovčah, pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah, v Celju, v Kostanjevici, v Ambrusu in pri Sv. Joštu nad Vrhniko. Prihodnji tečaji se vrše dne 19. in 20. januarja v **Zavrču** pri Ptuj, v **Polenšaku** pri Moškanjih, v **Benici** pri Dol. Lendavi, v **Zdolah** pri Vidmu, na **Dobovi** in na **Bučki** pri Raki.

Ti tečaji veljajo **predvsem odrasli kmetijski mladini**, ki ne more pohajati kmetijskih šol, in se mora kmetijska podružnica na podlagi priglasil zavezati, da bo najmanj 20 odraslih mladeničev obiskovalo tečaj od pričetka do konca. Razentega se lahko udeležujejo tečaja tudi drugi gospodarji in gospodinje. Ti tečaji nimajo biti običajna nedeljska predavanja, ampak imajo kot taki podati sistematičen pouk v najvažnejših strokah krajevnega kmetijstva. Zato trajajo ti tečaji po dva dni in zato se jih ima odrasla mladina redno oba dni udeleževati. Zato se tudi prirejajo ob delavnikih, ker se mladina ob zadostnem zanimanju vsaj sedaj pozimi za dva dni lahko odtrga od domačega dela.

Podružnice, ki prosijo za tečaje, morajo sprejeti vse pogoje, ki so bili za te tečaje v 21. številki „Kmetovalca“ navedeni in morajo predložiti tudi seznam odraslih mladeničev in kmetovalcev, ki se želijo tečaja redno udeleževati. Priglasenih udeležencev mora biti najmanj 20. Prošnje za tečaje se še dalje sprejemajo.

KMETIJSKE NOVICE.

Okrožni živinorejski sestanek v Velikih Laščah se je vršil ob obilni udeležbi 29. decembra m. l. Obširneje poročilo prinesemo prihodnjič.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo je imelo 6. januarja svoj redni občni zbor v Celju ob obilni udeležbi delegatov in članov podružnic. Društvo napreduje nenavadno lepo. Število članov in podružnic se je od lani sem podvojilo. Izvoljen je bil z malo izjemo ves prejšnji odbor. Namesto pokojnega ravnatelja Belleta je bil izvoljen za I. podpredsednika ravnatelj Žmavc iz Maribora. Obširnejše poročilo prinesemo prihodnjič.

Pokončevanje miši s pomočjo zakajevanja s Hora-aparati. Poskusi s tem aparatom so se delali v okolici Kranja dne 14. januarja. Uspeh teh poskusov priobčimo prihodnjič v „Kmetovalcu“. Opozarjamo, da se dobe ti aparati pri tvrdki Dr. Jenčič in drug v Mariboru (Kopitarjeva ulica 6.). Naroče se pa tudi lahko potom Kmetijske družbe. Želeti je, da se zavzamejo Kmetijske podružnice v prizadetih krajih tudi za ta način uničevanja poljskih miši, če se bodo prvi poskusi obnesli in se bo izkazal Hora-aparat za uspešno sredstvo proti mišji nadlogi.

Urad (odsek) za agrarne operacije v Ljubljani se je preselil iz dosedanjih prostorov na Poljanski cesti št. 28. (Marijanišče) v svoje nove prostore na Turjaškem trgu št. 3., II. nadstropje (poslopje Kmetijske družbe).

GOSPODARSKE STVARI

Vinski sejm priredi vinarska zadruga „Ljutomerčan“, r. z. z o. z. za ljutomerski in ormoški okraj v svoji centralni kleti v Obrežu pri Središču, želez. postaja Središče ob Dravi, in sicer v torek, 20. januarja 1925. ob 11. uri dopoldne po prihodu vlaka. Na pokušnjo in prodaj bodo samo zajamčeno pristna ljutomerska vina l. 1921., 1922., 1923. in 1924. vseh vrst in goric. Vinogradniki prinesejo ta dan tudi svoje vinske pokušnje iz vsega ljutomersko-ormoškega vinogorja v zadrugo centralno klet in vinskim kupcem in gostilničarjem bo s tem dana prilika, da se brez večjih stroškov in potov v najkrajšem času orientirajo o naših razpoložljivih vinskih zalogah, o kvaliteti vin, o cenah itd. Razen navadnih namiznih vin in mešanih vrst, bodo na razpolago tudi sortirana namizna vina kakor: šipon, rizling, burgundec, rulandec, muškadni silvanec itd. Vsi znamenitejši vinogradniki in graščinski posestniki ljutomersko-ormoškega okraja bodo imeli ta dan na razpolago svoja vina v zadrugi kleti. Zato se vljudno vabijo vsi vinski interesi, trgovci in gostilničarji. Kdor hoče iti v gorice, so mu vodniki in tudi vozovi na razpolago. Železniške zveze so zelo ugodne. Vsaj vinski interesi se prosijo, da javijo takoj svoj prihod po dopisnici na naslov: „Ljutomerčan“, p. Sv. Bolfenk pri Središču. — Centralna klet, kjer se vrši 20. januarja vinski sejm, leži ob veliki cesti 20 minut od kolodvora Središče. Udeležite se tega vinskega sejma! — Vinska zadruga „Ljutomerčan“ r. z. z o. z., Sv. Bolfenk pri Središču.

Sejm kožuhovine v Ljubljani. Že dolgo vrsto let se zbirajo meseca januarja v Ljubljani lovci in drugi prodajalci kož na kožni sejm, težko obloženi z razno kožuhovino. Ti sejmi so se doslej prirejali v prostorih ljubljanskega „Balkana“. Bili pa niso organizirani in zato tudi uspehi niso bili na zaželjeni višini. Letos je ta sejm začela organizirati Lovska zadruga, vzajemno z upravo ljubljanskega velesejma, ki je v svrhu prireditve tega sejma dala brezplačno na razpolago svoje prostore. Posrečilo se je zainteresirati inozemske kupce in tako bo letos mogoče, da se bodo za blago zamogle doseči cene, ki odgovarjajo svetovnemu tržišču. Vsi lovci in drugi prodajalci kož naj s svojim blagom pridejo na ta sejm, ki se bo dne 21. t. m. ves dan vršil v prostorih ljubljanskega velesejma. Naj nihče ne zamudi te ugodne prilike, ki se mu nudi.

DRUŽBENE VESTI.

Današnje prvo številko „Kmetovalca“ pošljemo vsem dosedanjim prejemnikom, drugo številko pa brez izjeme samo tistim, ki do 31. januarja t. l. plačajo udnino, oziroma naročnino v iznosu 20 Din.

Pozivljamo torej še enkrat vse udeležnike, da nemudoma vplačajo ali dološljejo po 20 Din kot udnino odnosno naročnino, in sicer ali pri podružnici ali pri Kmetijski družbi v Ljubljani, drugače se jim bo moralo ustaviti pošiljanje lista že s prihodnjo številko.

Načelnike tistih podružnic, ki še niso doposlali nabilnih pol z udnino vred, ponovno prosimo, naj to nemudoma izvršijo, da se razpošiljanje prihodnje številke „Kmetovalca“ ne bo zavleklo.

Kazalo za „Kmetovalca“ l. 1924. je že dotiskano in se bo prihodnje dni brezplačno razposlalo vsem onim, ki so ga naročili. Dobljo ga le tisti, ki ga izrecno zahtevajo. Kdor ga torej želi imeti, naj to sporoči po dopisnici, nakar se mu bo kazalo doposlalo. Lahko ga pa pride sam iskat v prostore Kmetijske družbe v Ljubljani, Turjaški trg 3.

Gospodarske potrebščine. Družbeni udje se nujno naprošajo, da vse gospodarske potrebščine pravočasno naroče

ter se pri naročilih ozirajo na objave na prvi in drugi strani inseratnega dela „Kmetovalca“. Družba oddaja le tiste predmete, ki jih objavlja v svojem listu, drugih nima v zalogi. Vsak naročnik naj natančno naznači svoj naslov: ime in priimek, kraj svojega bivanja, hišno številko, pošto in železniško postajo. Ta naslov naj bo označen v pismu, kajti na ovitku se večkrat izgubi.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo v soboto, 27. decembra 1924.

Sejo vodi družbeni predsednik g. Ivo Sancin; navzoči so gg.: podpredsednika Jarc in Pipan ter odborniki Ažman, Bajuk, Brenčič, Hočevnar, Hrastnik, Hribernik, Jan, dr. Jančič, Meden, Mencinger, Pavlin, Petovar, Remškar, Skalicky, Steblovnik, Supanič in Urek.

G. predsednik otvori odborovo sejo ob 1/4 na 10. dopoldne, ugotovi sklepčnost, pozdravi navzoče gg. odbornike in poda sledeče poročilo: „Prevzel sem z veseljem predsedstvo Kmetijske družbe, ker upam, da pride enkrat do reda v tej kmetijski korporaciji. Pozivljam gg. odbornike, da stvarno razpravljajo o vseh predmetih, ki pridejo na sejo ter da pustijo na strani vse osebnosti. Pričakujem, da mi bodo vsi gg. odborniki stali ob strani pri težavnem delu, ki je zvezano z vodstvom tako obsežne stanovske organizacije.“

Na to prečita zapisnik o svojem prevzemu Kmetijske družbe od vladnega komisarja dr. Spiller-Muysa. Povdarja, da je prevzel navedene spise in predmete, kakor so mu bili izročeni; za faktično zalogo in inventar družbe bo pa sprejel odgovornost šele tedaj, ko se izvede natančna revizija celotnega imovinskega stanja družbe. Iz nadaljnjih izvajanj predsednika je razvidna potreba po posebni revizijski komisiji, ki naj pregleda celotno družbeno poslovanje.

Občni zbor sklene, da se iz odbora izvoli petčlanska komisija, ki naj pregleda družbeno poslovanje. K tej komisiji je pritegniti tudi dva strokovna izvedenca, ki imata podati svoje mnenje o pravilnosti poslovanja pri družbi in o sestavi inventure. V to komisijo se izvolijo gg.: Jan, Mencinger, Petovar, Pipan in Steblovnik.

G. predsednik poroča nadalje, da je Kmetijska družba pristopila kot član k Ljubljanski borzi. Družba je morala odprodati enega konja, ker je tako nevarno obolel, da ni bilo upati na ozdravljenje. Da se vsaj delno krije povpraševanje po semenskem ovsu je družba naročila en vagon semenskega blaga iz Češke. Glavni odbor vzame to na znanje.

Na to se uredijo nekatere uradniške zadeve in deloma rešijo prošnje uradništva. Na novo se določijo tudi potnine gg. odbornikom.

Da se omeji stroški, ki nastajajo pri odborovih sejah, je glavni odbor sklenil, da izvoli direktorij, ki naj sklepa o vseh nujnih družbenih zadevah in potem poroča v prihodnji seji glavnega odbora. Direktorij obstoja iz sedmih članov, sklicuje ga predsednik po potrebi in sklepa ob vsakem številu članov. V ta direktorij se izvolijo sledeči gg. odborniki: predsednik Sancin, Brenčič, Jan, dr. Jančič, Pavlin, Pipan in Skalicky.

Na poziv društva za vzgojo semen v Osijeku za pristop, sklene glavni odbor, da pristopi Kmetijska družba k tej znanstveni organizaciji kot utemeljiteljica z enkratnim prispevkom od 1000 Din.

Ureditve najemščine za skladišča in hleve se prepušča predsedništvu.

S tem je zaključeno poročilo g. predsednika, ki ga vzame glavni odbor na znanje. (Dalje sledi.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

- Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
- Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti obavičena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za velavnost teh je merodalen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Braslovče, v nedeljo, 1. februarja 1925. ob treh popoldne v šoli;

Letuš, v nedeljo, 1. februarja 1925. ob dveh popoldne v šoli;

Šmartno pri Tuhinju, v ponedeljek, 16. februarja 1924. ob treh popoldne pri tovarišu Ivanu Berlecu, Vaseno.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 346, v M. — glav.):

1 par dobrih konj 6.0.0 do 20.000

Voli in krave (prigon v Lj. 221, v M. — glav):

1 kg žive teže I. 12.
 1 „ „ II. 11.50
 1 „ „ III. 11.—
 1 „ „ krave, klobasarice 6.— do 7.—

Teleta (prigon v Lj. 16, v M. — glav):

1 kg žive teže 15.— do 17.—

Prasiči (prigon v Lj. 43 glav, v M. 92 glav):

1 komad 6—8 tednov stari 15.— do 25.— 200.— do 250.—
 1 „ 8—4 mesece „ 15.— do 20.— 200.— do 4.0.—
 1 „ 5—7 „ „ 5.0.— do 7.0.—
 1 „ 8—10 „ „ 7.50.— do 9.0.—
 1 „ enoletni „ „ 100.— do 1200.—
 1 kg žive teže, debeli 16.— do 17.—
 1 „ mrtve teže, debeli 2.— do 22.—

Kože:

1 komad konjske kože 175.— do 200.—
 1 kg goveje kože 15.— do 17.50
 1 „ telečje kože 25.— do 27.50
 11 „ prasičje kože 7.— do 10.—
 1 „ gorjeka lasnja 100.— do 150.—
 1 „ podplatov 80.— do 12.—

Perutnina:

1 komad, piščanec 20.— do 50.— 2.— do 45.—
 1 „ „ kokos 4.— do 50.— 4.— do 70.—

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka 5.— do 3.75 3.0 do 4.—
 1 „ smetane 14.— do 18.—
 1 kg čistinega masla 60.— do 70.—
 1 „ surovega masla 50.— do 50.—
 1 „ bobarskega sira 16.—
 1 „ „ „ sirička 10.— do 10.—
 1 jajce 2.— do 2.0 2.2 do 2.75

Žito in drugo:

1 q pšenice 490.— 400.— do 450.—
 1 „ „ 325.— 400.—
 1 „ „ 40.— 50.— do 100.—
 1 „ ovs 370.— 400.—
 1 „ „ 315.— 375.—
 1 „ „ 30.— 30.—
 1 „ „ 15.— 30.—
 1 „ „ 380.— 400.— do 60.—
 1 „ „ 500.—
 1 „ „ 150.— do 175.— 150.— do 200.—

Krma:

1 q sladkega sena 100.— 70.— do 100.—
 1 „ „ 75.—
 1 „ „ 73.— 45.— do 65.80

Kurivo:

1 m³ trdih drv 160.— do 220.— 175.— do 200.—
 1 „ „ mehkih drv 12.— do 150.— 150.— do 175.—